

**'Klaslokaal van de Toekomst' stimuleert zelfsturend leren in zes leerzones**



**Develop**

Hier kunnen leerlingen een opdracht individueel en op eigen tempo uitwerken. Kernwoorden zijn informeel leren & zelfreflectie.



**Exchange**

Met elkaar communiceren en samenwerken: de Exchange zone stimuleert teamwerk!



**Create**

De *future classroom* laat leerlingen toe om hun eigen werk te plannen, ontwerpen en realiseren.

# Onderwijsinnovatie in de praktijk

**Het RHIZO Lyceum OLV Vlaanderen in Kortrijk pakte onlangs uit met een West-Vlaamse primeur: het stelde het 'Klaslokaal van de Toekomst - Lab 21.0' voor. De *future classroom* is uitgerust met de laatste audiovisuele technologie en bestaat uit verschillende activiteiten- en leerzones. Onderwijsinnovatie, in samenwerking met het bedrijfsleven: het bestaat en wordt volop toegepast.**

De *future classroom* 'Lab 21.0', waarmee Lyceum OLV Vlaanderen een voortrekker is, kwam tot stand door een samenwerking tussen de Katholieke Scholengroep RHIZO, Barco, European Schoolnet, Microsoft Innovation Center en het Zwevezeelse bedrijf Ocular.

"Het idee van het Klaslokaal van de Toekomst is gegroeid uit de beslissing om in september te starten met een notebookproject", legt leerkracht Nederlands en Engels Tim Vuyl-

steke uit. "Om de invoering ervan didactisch voor te bereiden, richtten we met een aantal collega's, onder wie ICT-coördinatoren Céline Craeynest en Dominiek Horr , de werkgroep School 21.0 op." "Een bezoek aan de *future classroom* in de gebouwen van de Europese Unie in Brussel bracht ons in januari 2015 op het ambitieuze idee om zo'n klas ook in onze school in te richten", zegt Marieke Pieters, leerkracht aardrijkskunde en lid van de werkgroep. "De raad van bestuur van de scholengroep had er oren naar en maakte er een aanzienlijk bedrag voor vrij."

Dankzij de Collaboration Learning Platform-technologie van Barco, die onder meer al op de Kortrijkse universiteitscampus wordt gebruikt, kunnen leerlingen via laptop of mobiele toestellen vlot schermen delen, en dus tegelijk aan dezelfde opdracht werken en resultaten vergelijken. "Dat gaat veel verder dan een smartboard of een ICT-klas", zegt Tim Vuylsteke. "Bovendien is dit een ruim lokaal, dat dankzij een uitgekiende inrichting toe-

laat om met wisselende groepjes leerlingen te werken in één van de zes leerzones (zie kader). Ook de esthetiek van het lokaal, met een aangenaam en uitnodigend visueel concept, vonden we belangrijk, omdat het een stimulerende leersfeer creëert."

In de *future classroom* heeft de leerkracht geen vaste plek, wat hem of haar er eigenlijk toe 'verplicht' interactief les te gaan geven. Marieke Pieters: "De *future classroom* verandert de rol van de leerkracht: van kennisoverbrenger naar coach en begeleider. Veel overtuigingskracht vroeg het niet: steeds meer leerkrachten van verschillende vakken zien mogelijkheden om een bepaalde lesinhoud op deze manier aan te bieden, om wat voor vak het ook gaat. De *future classroom* is trouwens ook een plek waar we geregeld over de middag met leerkrachten bijeenkomen om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. We merken, tot onze grote tevredenheid, dat ook in de 'traditionele' klaslokalen en lessen al elementen van dit zelfsturend en samenwerkend leren doorsijpelen."

## Waardevolle samenwerking met bedrijven

Het project toont aan dat er ook in het onderwijs geïnnoveerd wordt, in tegenstelling tot

**"De *future classroom* verandert de rol van de leerkracht: van kennisoverbrenger naar coach en begeleider."**

Tim Vuylsteke & Marieke Pieters (Lyceum OLV Vlaanderen)



De zones komen overeen met de theoretische leerfasen binnen een ideale les: van het uitleggen tot het uitwisselen van kennis en het presenteren van de (onderzoeks)resultaten. In Kortrijk zijn de zones visueel herkenbaar en hebben ze een eigen plaats in het grote lokaal. "In de praktijk hoeven niet alle zes de zones strikt binnen één les gebruikt te worden", legt Tim Vuylsteke uit. "We zien dat de leerlingen de leerfasen ook doorlopen zonder dat ze telkens fysiek moeten verhuizen."



**Interact**  
Via technologie gaan leerlingen en leerkrachten hier met elkaar in interactie.



**Investigate**  
Leerlingen gaan op onderzoek uit en doen research voor hun eigen project.



**Present**  
Een interactieve presentatie, een online publicatie, ... Hier leren leerlingen hun werk presenteren.

concepten voor musea, bezoekerscentra, flagship stores, beursstanden,... in binnen- en buitenland. "Bovendien is vooruitstrevend onderwijs in eigen provincie belangrijk voor ons als West-Vlaamse ondernemers, met het oog op de instroom van goed opgeleide mensen. Als bedrijf moet je daarom elke kans grijpen om daaraan mee te werken, vind ik."

Het Europese voorbeeldconcept vertalen in een (budgettair) haalbare realisatie voor een klasgroep van 16 tot 20 leerlingen, was vooral het werk van ontwerper Sofie Desombere. "De briefing was vrij duidelijk: het klaslokaal moest modulair van opzet zijn, maar ook het 'lineaire lesmodel' nog mogelijk maken - waarbij de hele klas samen aan één opdracht werkt. Het lokaal moest iets futuristisch uitsralen en voldoende aantrekkelijk zijn om er les te geven en te krijgen. Vandaaruit groeide het idee van de pods in de verschillende leerzones, die plaats bieden aan een zestal leerlingen, uitgerust met de nodige technologie. Het originele idee is in grote mate ook gerealiseerd."

"We hebben al ettelijke jaren een erg sterk partnership met Barco, en dat was ook nu erg bepalend", zegt Nicholas Vanden Avenne. "Deze BYOD-technologie (Bring Your Own Device) binnen een collaboration learning-platform wordt ontwikkeld in een soort incubator binnen het bedrijf en kon nu voor het eerst in een middelbare school worden geïnstalleerd. Dat liet hen toe om, met de feedback van de school, de technologie verder te verfijnen en aan te passen. Voor alle partijen was het ontwerpen en ontwikkelen van deze *future classroom* dus erg leerrijk." (JD - Foto's Kurt)

de perceptie die soms leeft. Marieke Pieters: "Het onderwijs is absoluut geen statische, conservatieve omgeving. De manier van lesgeven, de enorme ICT-mogelijkheden en de combinatie daartussen... alles verandert zo snel. Wat wij hier ondernemen, zetten we op onze School 21-website en delen we zo met de hele onderwijswereld. Er lopen in veel Vlaamse scholen boeiende innovatieprojecten, maar er is soms nog te weinig ervaringsuitwisseling."

Er zijn al scholen die de *future classroom* hebben omarmd, maar DLV Vlaanderen is de eerste die er technologisch zo ver in gaat. Niet verwonderlijk dus dat dit 'onderwijslab'

een ruime interesse wekt. "Ook voor onze bedrijfspartners waren wij een pilootproject en een heel nieuwe 'markt'. Dat zorgde voor een heel boeiende samenwerking", zegt Tim Vuylsteke.

### Ocular betrad nieuwe grond

"Voor ons was dit inderdaad een atypisch project, maar we vonden het fijn om het, met onze technologische en designkennis uit andere markten, aan te pakken", zegt zaakvoerder Nicolas Vanden Avenne van Ocular. Vanuit Zwevezele creëert hij met zijn acht medewerkers multimediale en audiovisuele

[www.school21.be](http://www.school21.be)  
[www.rhizo.be/lyceum](http://www.rhizo.be/lyceum)  
[www.ocular.be](http://www.ocular.be)